

Register op Kleio

Tijdschrift van de Vereniging van docenten in Geschiedenis en staatsinrichting in Nederland (VGN)

Jaargang 42/2001

	nr	/ pag		nr	/ pag
ARTIKELEN					
Floribert Baudet, 'Het was Koude Oorlog en die wilden we winnen.' Mensenrechtenbeleid in het Oost-Westconflict	6	14	Ron Stevens, Het einde van de Tweede Wereldoorlog en de bevrijding van Nederlands-Indië	1	10
Stefan Boom, Meerkeuzevragen: naar aanleiding van de Grote Geschiedenis Quiz	3	13	Elise Storck, De geschiedenis van de twintigste eeuw in 80 slu: Geschiedenis I op het vwo	1	20
Remco van Diepen, Kerngezond met Hollanditis. Nederland en het NAVO-dubbelbesluit, 1979-1986	3	2	Elise Storck, Inspecteur Mertens en de apathische leraar of Hoe de overheid (te laat?) de professionaliteit van de leraar ontdekte	4	27
Fokko Dijkstra, Westerborkportretten	2	24	Hanneke Tuithof, Samenwerkend leren.	4	24
Tom van der Geugten, Indië of Indonesië? What's in a name?	1	16	Vruchtbare samenwerking of theekransjes?		
Richard T. Griffiths, Industrialisatie, collectivisering en de oorlog tegen de koelakken: Stalins modernisering	8	9	Greetje de Vries, De terreur van de antwoordbladen	2	21
Marjan de Groot-Reuvekamp, De lerarenopleiding basisonderwijs	7	14	Jan de Vries, Wie is verantwoordelijk voor de dood van mevrouw Vorvan? Een detective-mysterie	8	30
Marjan de Groot-Reuvekamp, Groep 8 van de Sint-Jozefschool in Rijen	7	25	Henk Wagenaar, Liever een goede stofomschrijving dan nieuwe tijdperken. De Rooy en het basisonderwijs	7	31
Margriet Hielkema en Ineke Veldhuis, Hoe wij aankijken tegen de Noorse indentiteit zegt ook iets over de Nederlandse: de Euroclio-Conferentie in Oslo september 2000	4	8	Bart de Wilde, Kinderen – jongeren – minderjarigen. Nieuwe inzichten over kinderarbeid en hun bruikbaarheid in het geschiedenisonderwijs	4	30
Wim Hoogbergen, De basya, de zwarte opzichter in Suriname – een veranderde visie	5	14	INTERVIEWS		
Willem Janssen, Geschiedenis is poppenkast. Ideeje misschien ...?	4	22	Tineke Bogaerts, De historische romans van Cynthia McLeod. Gesprek met de auteur	5	24
Guno Jones, Het belang van een gedenkteken. De discussie over het nationaal monument Nederlands slavernijverleden	5	9	Tineke Bogaerts, 'Het verleden onder ogen'. Gesprek met Gert Oostindie	5	4
Marjolein du Jour, Hans Keissen, Francien van der Meer, Marjan de Groot, Van Anne Frank tot Willibrord. Begrippen herkennen en plaatsen	7	20	Cees Bol en Huub Oattes, Is er een digitale toekomst voor het geschiedenisonderwijs? Gesprek met Albert van der Kaap	3	20
Cees van der Kooij, 'Je kon een speld horen vallen.' Een gast in de klas	7	28	Carla van Boxtel, Als farao voor de klas. Gesprek met Peggy Busman, docente geschiedenis op het vmbo	1	5
Oscar Lanssen, Tussen politiek en pedagogiek: het geschiedenisonderwijs in de Verenigde Staten	2	10	Carla van Boxtel, 'Als de wereld in brand staat.' Wat heeft het nieuwe geschiedenisonderwijs straks te bieden? Vragen aan SLO-medewerker Theo van Zon	7	12
Paul Luykx, Stalinisme in revisie. De herziening van het totalitarismeconcept	8	26	Huub Oattes, Indiëganger of indonesiëweigeraar. Een zaak, twee keuzen	6	2
Wim van Meurs, 'De toekomst van het verleden.' Russische geschiedschrijving zonder Sovjet-Unie of communisme?	8	16	Huub Oattes en Hans Pols, 'Dat verhaal over die terreur, dat moet toch indrukwekkend te brengen zijn in de klas?' Gesprek met André Gerrits	8	2
Hans Moors, Gordiaantjes: een nieuwe reeks in Kleio	1	8	Jan van Oudheusden, Meer mondigheid maar minder moraal. Gesprek met H.W. von der Dunk	2	26
Hans Moors, Het Nationaal Bevrijdingsmuseum 1944-1945	3	8	Jan van Oudheusden, Dreigt een burn-out? Schrijf een proefschrift! Interview met geschiedenisdocent Albert Kort	4	17
Hans Moors, Nederland en het slavernijverleden: inleiding bij een themanummer	5	2	Hans Pols, 'We hebben erfgoed in huis dat van iedereen is'. Gesprek met Ada Korbee van het Wereldmuseum Rotterdam	5	21
Hans Moors, Bijbels en boenwas. Over de plaats van de vrijdenkersbeweging in negentiende-eeuws Nederland	6	8	Hans Pols, 'Lenin was bij ons op school een idool. Er was geen mogelijkheid om te twijfelen'. Gesprek met Katya Brekhova	8	14
Huub Oattes en Cees Bol, Sovjet-sites in de klas?	8	40			
Ad Oostveen, Een nieuwe opzet van de les	3	18	MUSEUMNIEUWS		
Jan van Oudheusden, Rumor rond De Rooy	2	2	Hans Moors, Het Nationaal Bevrijdingsmuseum 1944-1945	3	8
Niek Pas, De jaren zestig geprovoceerd	2	16	Hans Pols, 'We hebben erfgoed in huis dat van iedereen is'. Gesprek met Ada Korbee van het Wereldmuseum Rotterdam	5	21
Onno Reichwein, Van St.-Petersburg naar Moskou. Versteend communistisch verleden	8	21			
Piet de Rooy, En nu de praktijk ...	1	2			
Geschiedenisonderwijs op de schop II					
Hubert Schrijnemakers, 'Wat weten ze nog van geschiedenis?' Nut en noodzaak van vakdidactiek	6	26			
Johan Steenhagen en Siger Riddersma, Brandhaarden op het internet	6	18			

RECENSIE-ARTIKELEN

Boek van de maand

- Stefan Boom, *Het zoet en het zuur* 1 28
 Bespreking van Leen Dorsman, Ed Jonker,
 Kees Ribbens, *Het zoet en het zuur. Geschiedenis*
in Nederland. 5 21
 Kleio-redactie, *Mensen in het verzet* 3 31
 Bespreking van de levensverhalen van Henk van
 Moock, Fons Mertens, Siet Tammens, Jan van
 Borssum Buisman en Bep Stenger – uitgegeven
 door de Walburg Pers 7 35
 Cees van der Kooij, *Nederlandse geschiedenis in*
verhalen
 Bespreking van B. Verschuren en S. Schmiermann,
Van tijd tot tijd. Nederlandse geschiedenis in verhalen.
 Jan van Oudheusden, *De ware Stalin?* 8 42
 Bespreking van Richard Lourie, *De autobiografie*
van Stalin.
 Peter van der Zwaal, *Van buiten leren* 6 31
 Informatie over Peter van der Zwaal en Marius
 Snyders (red.), *Van buiten leren. Ervaringen met het*
gebruik van cultureel erfgoed als externe leeromgeving
in het voortgezet onderwijs.

Methoden

- Commissie Pa-Bo, *Geschiedenismethoden voor het*
primair onderwijs. Bespreking van Een zee van tijd,
Bij de tijd en Wijzer door de tijd
 CD-ROM
 Cees Bol, *Het Maerlantproject - digiHistoria I* 6 22

LESMATERIAAL EN TIPS

Lesproject

- Jan de Vries, *Wie is verantwoordelijk voor de dood*
van mevrouw Vorvan? Detective-mysterie 8 30
Tips
 Stefan Boon, *Meerkeuzevragen* 3 13
 Willem Janssen, *Geschiedenis is poppenkast.*
Ideetje misschien ...? 4 22
 Marjolein du Jour, Hans Keissen, Francien van
 der Meer, Marjan de Groot, *Van Anne Frank tot*
Willibrord. Begrippen herkennen en plaatsen
(met tijdvaktest) 7 14
 Hanneke Tuithof, *Samenwerkend leren.* 4 24
Vruchtbare samenwerking of theekransjes?
(met beoordelingsformulier)

De Gouden Kom: geschiedenis in de tweede fase

- Ad Oostveen, *Een nieuwe opzet van de les* 3 18
 Johan Steenhagen en Siger Riddersma,
Brandhaarden op het internet 6 18
 Elise Storck, *De geschiedenis van de twintigste*
eeuw in 80 slu: Geschiedenis I op het vwo 1 20
 Greetje de Vries, *De terreur van de antwoordbladen* 2 21

CENTRAAL EXAMEN

- Stefan Boom, *'Oneerlijk' en 'gemeen'? Het havo*
examen van 2000: getallen en meningen 1 24
 Maria van Haperen, Huub Oattes en Wim Visser,
Het examen geschiedenis 2001 5 28
 De examenkaternen *geschiedenis 2002* 6 47
 De stofomschrijving *Sovjet-Unie vbo/mavo* in Kleio 5
'Dwang en overtuiging – het communistisch
systeem onder Stalin, 1928-1953'
 Stofomschrijving *2002 havo/vwo 'Sovjet-Unie.* in Kleio 5
Een systeem onder spanning'

RAPPORT-DE ROOY

- Piet de Rooy, *En nu de praktijk ... Geschiedenis-*
onderwijs op de schop II 1 2
 Jan van Oudheusden, *Rumoer rond De Rooy.* 2 2
 Inleiding op de VGN-jaarvergadering
 Ledenraadpleging over het rapport *katern in Kleio* 1 13
 van de commissie-De Rooy: stukken
 Kleio-redactie, *De Rooy geknipt en geschoren.* 3 24
 Impressies van de VGN-jaarvergadering
 Carla van Boxtel en Jan van Oudheusden,
'Geschiedenis is het enige vak dat groot onderhoud
mag plegen'. Verslag van de tweede VGN-
raadpleging over het rapport-De Rooy
 Tineke Bogaerts, *De Rapport De Rooy Show.* 6 39
 Verslag van de maatschappelijke discussie rondom
 het rapport van de commissie-De Rooy in
 Delft juni 2001
 Carla van Boxtel, *'Als de wereld in brand staat.'* 7 12
 Wat heeft het nieuwe geschiedenisonderwijs
 straks te bieden? Vragen aan SLO-medewerker
 Theo van Zon
 Hubert Schrijnemakers, *'Wat weten ze nog van*
geschiedenis?' Nut en noodzaak van vakdidactiek
 Henk Wagenaar, *Liever een goede stofomschrijving* 7 31
dan nieuwe tijdperken. De Rooy en het
basisonderwijs

VARIA

- De 11e september en de geschiedenisles. Reacties
 van o.a. Ilona Brusselers, Oscar Lansens, Jaap Patist,
 Gert Olthof en Dave Drossaert
 Hans Pols, *Het Landelijk Historisch Documentatie-*
centrum. Meer dan de archivering van de
geschiedenisdidactiek 4 12
 Hans Pols en Jan van Oudheusden, *De oorlog,*
wanneer was dat? Opmerkingen naar aanleiding
van een enquête van de Anne Frank Stichting
onder jongeren van twaalf tot achttien jaar
 C. Weltevrede, *'Apprendre l'histoire de l'Europe'.* 1 46
 Verslag van het Séminaire européen d'experts,
 13 en 14 oktober 2000
 Klaas en Tiny Ypma, *Indrukken uit Kiev.* 5 46
 Verslag van de VGN-reis

BRIEVEN

- André Beening, *Rondom De Rooy. Het tijdvakken-*
kader van de pruijken tijd 6 44
 Sanderijn Cels, *Ontdekken als informatie-*
vaardigheid. Een alternatief voor de historische
stereotypen 6 45
 Docenten geschiedenis havo Jeroen Bosch College
 in Den Bosch, *Moet de inspectie niet eens orde*
op zaken stellen? 5 45
 Tom van der Geugten, *Gebroken klompen en*
scheve schaatsen op het gladde ijs van tempo
doeloe: het CE-Nederland/Indonesië 5 43
 Intercommissie KNHG/VGN, *De tijd is rijp.* 1 39
 De wenselijkheid van een geschieddidactisch
 instituut in Nederland
 C.V. Lafeber, *Een Gerretsoniaanse aanval op* 1 45
Met klewang en knuppel

	nr / pag			nr / pag	
VGN					
Kleio-katern bij de VGN-jaarvergadering op 24 maart 2001 in Nijmegen	in Kleio	1	Peter van der Zwaal en Marius Sniijders (red.), Van buiten leren. Ervaringen met het gebruik van cultureel erfgoed als externe leeromgeving in het voortgezet onderwijs	6	31
- Agenda		1			
- Verslag van de Algemene Ledenvergadering 18 maart 2000		2	<i>Varia</i>		
- Jaarverslag van het bestuur over het jaar 2000		3	Michel Pierre, Atlas van de 20ste eeuw (Jan van Oudheusden)	7	41
- Beleidsplan 2001		4			
- Hoofdpijnennotitie Bestuur VGN		5	Geschiedenis - Nederland		
- Financieel jaarverslag 2000 en begroting 2001		6	Miep Diekmann, Marijn bij de Lorredraaiers (Hinke Hoekstra)	5	19
- Jaarcijfers		16	Leen Dorsman, 1600: Slag bij Nieuwpoort (Jan van Oudheusden)	1	35
- De commissies: jaarverslagen en plannen		7	Leen Dorsman, Ed Jonker, Kees Ribbens, 'Het zoekt en het zuur'. Geschiedenis in Nederland (Stefan Boom)	1	28
- Ledenraadpleging over het rapport van de commissie-De Rooy: stukken		13	P.J. Drooglever en M.J.B. Schouten, Het einde in zicht. Stemmen uit het laatste jaar van Nederlands-Indië (Jan van Oudheusden)	1	33
Jaarrede 2000 van VGN-voorzitter Kees Weltevrede	3	44	Cees Fasseur, Wilhelmina. Krijgshaftig in een vormeloze jas (Jan van Oudheusden)	6	35
Kleioeditie, De Rooy geknipt en geschoren.	3	24	Greddy Huisman, Tussen salon en souterain. Gouvernantes in Nederland (Nienke Landman)	4	36
Impressies van de VGN-jaarvergadering			Jaarboek voor de geschiedenis van opvoeding en onderwijs (Gerda Geerdink)	7	40
Maria van Haperen, VGN-historische jeugd-boekenprijs voor <i>Oorlogswinter</i> . Verslag van de uitreiking van de prijs aan Jan Terlouw	7	57	R. Janssens, De opbouw van de Antirevolutionaire Partij, 1850-1888 (Hans Moors)	5	38
			(De reis van) Harm Kamerlingh Onnes. Brieven uit de Oost 1922-1923, bezorgd door D.A. Buiskool (Ron Stevens)	1	32
			Levensverhalen:	3	31
			- Geen leven zonder verzet. Het levensverhaal van Henk van Moock, opgetekend door Liesbeth van der Horst (Tineke Bogaerts)		
			- Een Limburgse onderwijzer in het verzet. Het levensverhaal van Fons Mertens, opgetekend door Gerard Sonnemans (Jan van Oudheusden)		
			- Een onverzettelijke Groningse vrouw. Het levensverhaal van Siet Tammens, opgetekend door Marius de Smet (Maria van Haperen)		
			- Agent van de Zwitserse weg. Het levensverhaal van Jan van Borssum Buismann, opgetekend door Marc Couwenbergh (Tineke Bogaerts)		
			- Verzet in Nederlands-Indië. Het levensverhaal van Bep Stenger, opgetekend door Nadet Somers (Huub Oattes)		
			Martine Letterie, De schaduw van het verleden (Cees van der Kooij)	7	40
			H. Metzelaar (ed.), 'Niet zo erg Hollands'. Dagboek van een reis naar Nederland (1790-1791) door Nina d'Aubigny (Hans Moors)	4	38
			Norbert-Jan Nuij, 'Gaaf u maar rustig slapen.' Colijn en de mythe van mei '40 (Hans Pols)	2	34
			Gert Oostindie, 'Het paradijs overzee.' De Nederlandse Caraïben en Nederland (Hans Moors)	5	8
			J. Rosendaal (ed.), 'Mijne waarde vriendin.' Een Gents journaal (1790-1791) door Clara Cornelia van Eijck (Hans Moors)	4	38
			F. Rovers, 'Dan liever de lucht in!' Jan van Speijk en de Belgische Opstand (Hans Moors)	1	34
			H.J. Schoo, De verwarde natie. Dwarse notities over immigratie (Hans Moors)	5	35
			G.J. Schutte, Het calvinistisch Nederland. Mythe en werkelijkheid (Hans Moors)	5	38
			Roelf Spreeuwens, De lange weg. Als oorlogs-vrijwilliger naar Nederlands-Indië (Huub Oattes)	6	35
RECENSIES					
CD-ROMS					
Maerlantproject, <i>digiHistoria I</i> (Cees Bol)	6	22			
ZieZoEducatief, <i>De Geschiedenisreeks</i> (Marjan de Groot en Hans Keissen)	7	24			
Websites					
Centraal examen en internet: sovjetsites (Huub Oattes en Cees Bol)	8	40			
Collegae op het internet; de sites van Albert van der Kaap (jacobus), Bas van der Meiden (histopia), Dieter Mockelman en Philip Vos (histocasa) en Marc Kropman (onsverleden) (Cees Bol)	1	41			
Slavernijites (Cees Bol)	5	20			
Vrouwensites (Cees Bol)	3	39			
Websites voor pabo en basisonderwijs (Marjan de Groot en Hans Keissen)	7	24			
School en didactiek					
<i>Methodes voor de basisschool</i>					
Bij de tijd (Marjan de Groot)	7	51			
Een zee van tijd (Hans Keissen)	7	44			
Wijzer door de tijd (Marjolein du Jour en Gert Olthoff)	7	48			
<i>CE-katernen 'Sovjetunie'</i>					
Havo/vwo: Malmberg 'Memo', NijghVersluys, Wolters Noordhoff 'Geschiedeniswerkplaats' en van ThiemeMeulenhoff 'Sfinx', 'De Nieuwe Studiegids' en 'Examenbundel 2001/2002' (Huub Oattes, Hans Pols, Jan van Oudheusden, Cees Bol, Maria van Haperen en Tineke Bogaerts)	8	48			
Vmbo: Malmberg 'Memo', NijghVersluys, Wolters Noordhoff 'Geschiedeniswerkplaats' en van ThiemeMeulenhoff 'Sfinx', 'De Nieuwe Studiegids VMBO' en 'Mavo geschiedenis examenbundel 2001/2002' (Marie-Jes Boonekamp, Annet van Leersum, René Corbey, Nico Bakker en Tineke Bogaerts)	8	50			
Literatuur					
W. Goegebeur (ed.), F. Simon, R. de Keyser, J. van Dooren, P. van Landeghem, Historisch besef: hoe waarden-vol?! (Kees Bogaerts)	2	36			

	nr	/ pag		nr	/ pag
Bert Steinmetz, Ruud Lubbers. Peetvader van het poldermodel (Cees Bol)	2	33	Sebastian Haffner, Het verhaal van een Duitser 1914-1933 (Jan van Oudheusden)	6	37
Ed van Thijn, Het verhaal (Maria van Haperen)	3	36	Colin Hynson, Verkenning van Afrika (Hans Pols)	4	37
Paul van der Velde, Een Indische liefde. P.J. Veth (1814-1895) en de inburgering van Nederlands-Indië (Hans Moors)	1	31	John Keegan, De Eerste Wereldoorlog 1914-1918 (Jan van Oudheusden)	5	36
B. Verschuren en S. Schmiermann, Van tijd tot tijd. Nederlandse geschiedenis in verhalen (Cees van der Kooij)	7	35	C.V. Lafeber, Bericht over het Rijk van het Kwaad. Geschiedenis van de Sovjet-Unie (Jan van Oudheusden)	8	47
Tonny Vos-Dahmen von Buchholz, Verjaagd door het water (Cees van der Kooij)	7	38	Richard Lourie, De autobiografie van Stalin (Jan van Oudheusden)	8	42
Peter van Walsum, Verder met Nederland. De kritische terugblik van een topdiplomaat (Ruud Slotboom)	5	36	John Malam, Het Oude Griekenland (Hans Pols)	4	37
H.L. Wesseling, Gedane zaken (Jan van Oudheusden)	3	38	John Malam, Het Oude Egypte (Hans Pols)	4	37
Arie Wilschut, Goejanverwellesluis. De strijd tussen patriotten en prinsgezinden, 1780-1787 (Jan van Oudheusden)	1	34	John Malam, Mesopotamië en het Nabije Oosten (Jan van Oudheusden)	1	36
Geschiedenis - wereld			Germund Mielke, Speurtoezien in Pompeji. Raadsels in de oudheid (Cees van der Kooij)	7	39
Brigitte Ars, Troostmeisjes. Verkrachting in naam van de keizer (Marijke Meuwissen)	2	34	Brian Moynahan, Annabel Merullo en Sarah Jackson, De eeuw van Rusland. De geschiedenis van een wereldmacht (Tineke Bogaerts)	8	47
Marco Baars, De Draak ontwaakt. Van Mao tot Internet (Jan van Oudheusden)	1	31	Ahmed Rashid, Taliban (Hans Pols)	7	38
Matilde Bardi, De oude Grieken (Jan van Oudheusden)	7	41	Varlam Sjalamov, Berichten uit Kolyma (Theo van Zon)	8	45
Wim Blockmans, Keizer Karel V. De utopie van het keizerschap (Jan van Oudheusden)	2	32	W. Spiering, M. van Montfrans, J.Th. Leerssen, W.T. Eijssbouts (red.), De weerspanning van de feiten. Opstellen over geschiedenis, politiek, recht en literatuur aangeboden aan W.H. Roobol (Hans Moors)	2	33
Molly Burkett, Luchtvaartpioniers (Jan van Oudheusden)	2	35	Tais Teng, Het goud van de farao (Cees van der Kooij)	7	42
Roberto Carvalho de Magelhaes, De Prehistorie (Jan van Oudheusden)	7	41	Felicity Trotman, Verkenning van de ruimte (Hans Pols)	4	37
Catherine Chambers, West-Afrikaanse staten voor het kolonialisme (Jan van Oudheusden)	1	36	Anneke de Vries, Wie kijft die blijft. Vrouwen in bijbelvertalingen (Marijke Meuwissen)	2	32
Denise Chong, Het meisje van de foto. Het aangrijpende verhaal van Kim Phuc (Carla van Bortel)	6	38	Richard Wolf, De Olympische Spelen in de klassieke oudheid (Jan van Oudheusden)	1	36
H.W. von der Dunk, De verdwijnende hemel. Over de cultuur van Europa in de twintigste eeuw (Jan van Oudheusden)	2	26	Donna Woolfolk Cross, Pausin Johanna (Gerda Geerdink)	6	36
Norman G. Finkelstein, De Holocaust-industrie. Bespiegelingen over de exploitatie van het joodse lijden (Maria van Haperen)	3	37	Th. Zeldin, Een intieme geschiedenis van de mensheid (Hans Moors)	3	37
André Gerrits (red.), Een bizar experiment. De lange schaduw van de Sovjet-Unie 1917-1991 (Jan van Oudheusden)	8	46			
Shirley Greenway, Verkenning van Noord-Amerika (Jan van Oudheusden)	2	35			

Verder bevat ieder nummer van KLEIO de rubrieken 'Van de redactie' waarin hoofdredacteur Jan van Oudheusden het nummer toelicht, 'In 't kort', waarin Hans Pols recent verschenen boeken signaleert, en 'KleioKrant' met informatie over nieuw lesmateriaal, websites, tentoonstellingen, symposia, cursussen en nascholing, samengesteld door Tineke Bogaerts.